

Міністерство освіти і науки України
Інститут спеціальної педагогіки НАПН України

**НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 5-9 (10) КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ
ЗАГАЛЬНООСВІТНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ДІТЕЙ З
ПОРУШЕННЯМИ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ**

**ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ
8-10 класи**

Укладачі: **Чеботарьова О.В.**, кандидат педагогічних наук,
ст. наук. співробітник Інституту спеціальної педагогіки НАПН України;
Світа Г. М. – вчитель трудового навчання Бориславської спеціальної
загальноосвітньої школи-інтернату I-III ступенів.

Київ - 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Головною метою трудового навчання у спеціальних загальноосвітніх закладах для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату є формування технологічно освіченої особистості, підготовленої до самостійного життя і активної діяльності в умовах сучасного високотехнологічного, інформаційного суспільства для реалізації творчого потенціалу учнів.

Зміст предмета має чітко виражену прикладну та корекційну спрямованість і реалізується переважно шляхом застосування практичних методів і форм організації занять.

Завданнями трудового навчання є:

- формування цілісного уявлення про матеріальне виробництво, роль техніки, проектування і технологій у розвитку суспільства;
- набуття учнями досвіду провадження технологічної діяльності, партнерської взаємодії і ціннісних ставлень до трудових традицій;
- формування технологічних умінь і навичок учнів;
- ознайомлення учнів із виробничим середовищем, традиційними, сучасними і перспективними технологіями обробки матеріалів, декоративно-ужитковим мистецтвом;
- формування здатності розвивати надбання рідної культури з використанням засобів декоративно-ужиткового мистецтва;
- сприяння усвідомленню учнями значущості ролі технологій як практичного втілення наукових знань;
- реалізація здібностей та інтересів учнів у сфері проектно-технологічної діяльності та технічної творчості;
- прилучення учнів до надбань української культури через практичне вивчення традиційних ремесел та різних видів декоративно-ужиткового мистецтва;
- створення умов для самореалізації та професійного самовизначення кожного учня;
- оволодіння вміннями оцінювати власні результати предметно-перетворювальної діяльності та рівня сформованості ключових і предметних компетентностей.

Основними корекційно-розвивальними завданнями є:

- корекція порушень психофізичного розвитку, зокрема удосконалення сенсомоторного, пізнавального, мовленнєвого, особистісного розвитку школярів із порушеннями опорно-рухового апарату;
- створення умов для розвитку особистості;
- формування в учнів мотиваційної готовності працювати в сфері матеріального виробництва, становлення в них професійних інтересів з урахуванням можливостей та здібностей;
- розвиток позитивного ставлення учнів до праці, дбайливого ставлення до природи і майна;
- виховання працелюбності, дисциплінованості, організованості, охайності та інших важливих рис характеру;
- виховання активної життєвої позиції, готовності до безперервної професійної освіти, конкурентної боротьби на

ринку праці, потреби ініціативно включатися в систему нових економічних відносин.

Навчальна програма з трудового навчання для 8-10 класів для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату розроблена відповідно до вимог Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 1392 від 23 листопада 2011 р. та Типових навчальних планів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 22.04.2014 № 504, з урахуванням змісту нової редакції програми для загальноосвітніх навчальних закладів (2015 р.).

Програма характеризується спрямованістю на реалізацію принципу варіативності, який передбачає планування навчального матеріалу відповідно до матеріально-технічного та кадрового забезпечення навчального процесу, віково-статевих особливостей учнів та їхніх інтересів.

Навчальна програма забезпечує:

- безперервність, єдність і наступність між початковою та старшою школою;
- розвивальний характер і прикладну спрямованість навчального процесу;
- формування технічно та технологічно грамотної особистості.

Трудове навчання у 8-10 класах для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату базується на практичній діяльності учнів.

На кожному уроці має бути практична робота. Її зміст визначається вчителем самостійно залежно від теми уроку та виду робіт, що виконуватимуться під час уроку. Засвоєння теоретичного матеріалу доцільно проводити під час практичних робіт, не витрачаючи на це окремого навчального часу. Однак, не виключається можливість проведення уроків засвоєння нових знань, під час яких учитель може розкрити навчальний матеріал усього модуля, або його окремої частини. Такі уроки в навчальному процесі можуть бути поодинокими.

Під час роботи у навчальній майстерні на кожному уроці треба звертати увагу на дотримання учнями правил безпечної роботи, виробничої санітарії й особистої гігієни, навчати їх тільки безпечних прийомів роботи, ознайомлювати із заходами попередження травматизму.

Навчальна програма містить обов'язкову для вивчення складову та варіативну складову.

Результатом діяльності учнів при вивченні кожного блока обов'язкової для вивчення складової програми модуля має бути виріб, а будь-якого варіативного модуля – проект.

Резерв часу, передбачений програмою, вчитель може використати на підсилення окремих складових навчальної програми на свій вибір.

Обов'язкова для вивчення складова

Обов'язкова для вивчення складова обирається школою із запропонованих блоків залежно від умов поділу на групи хлопців і дівчат, кадрового забезпечення та інтересів учнів.

Зміст трудового навчання для класів, що не поділяються на групи хлопців і дівчат складається лише з варіативних модулів. При цьому, учні мають освоїти базовий модуль. Наскрізними лініями, що закладені у зміст базового модуля є:

- проектування виробів;
- конструкційні матеріали;
- основи техніки і технологій.

На освоєння навчального матеріалу, передбаченого базовим модулем, не відводиться окремих годин. Він вивчається інтегровано з вивченням варіативних модулів. Учителеві на початку навчального року слід спланувати перелік та послідовність вивчення варіативних модулів, а також розподілити навчальний матеріал, передбачений базовим модулем.

Кожен блок обов'язкової для вивчення складової містить такі розділи:

- Основи матеріалознавства.
- Технологія виготовлення виробів.
- Основи техніки, технологій і проектування.
- Технологія побутової діяльності.

Під час вивчення розділу «Основи матеріалознавства» учні ознайомляться з тими матеріалами та їх властивостями, які будуть використовувати в роботі під час освоєння обраного блоку.

Розділ «Технологія виготовлення виробів» є основним у кожному блоці. Під час його вивчення учні ознайомлюються з послідовністю виготовлення виробу, операціями, інструментами, пристосуваннями, які при цьому

застосовуються, виготовляють виріб.

Розділ «Основи техніки, технологій і проектування» ознайомлює учнів із технікою, механізмами, машинами, сучасними технологіями та процесами.

В цьому розділі також передбачено вивчення основ проектної діяльності, яка буде впроваджуватися при вивченні варіативних модулів. Вивчення теми «Основи проектної діяльності» можливе за двома варіантами: 1) останньою темою обов'язкової для вивчення складової, після якої відразу планується вивчення варіативних модулів; 2) під час освоєння варіативних модулів.

Для набуття учнями корисних навичок під час навчального процесу програмою передбачено розділ «Технологія побутової діяльності». Особливість цього розділу полягає в тому, що кожна його тема може вивчатися в будь-який час не порушуючи при цьому календарний план. Це може бути після закінчення розділу, блоку чи модуля; перед закінченням чи на початку четверті, семестру, навчального року; у випадках, коли учні з тих чи інших причин (багато відсутніх, невідготовлені до уроку, релігійні чи шкільні свята тощо) не можуть виконати заплановану роботу.

Порядок вивчення розділів і тем обов'язкової для вивчення складової визначено навчальною програмою.

Варіативна складова

Освоєння варіативних модулів здійснюється на основі проектно-технологічної діяльності. Варіативні модулі обираються залежно від матеріально-технічного та кадрового забезпечення навчального процесу, бажання учнів, регіональних традицій. Варіативні модулі розроблено окремо для 8-10 класів. Освоєння варіативних модулів відбувається за окремо розробленими програмами до них.

У 8 – 10 класах вивчається по 2 модулі.

Перелік варіативних модулів для 8-10 класів

1. Технологія виготовлення виробів, в'язаних гачком.
2. Технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями.
3. Технологія виготовлення швейних виробів (машинним способом).
4. Технологія оздоблення одягу.

5. Технологія виготовлення виробів у техніці «макrame».
6. Технологія оздоблення виробів мережками.
7. Технологія оздоблення виробів гладдєвими швами.
8. Технологія оздоблення виробів українською народною вишивкою.
9. Технологія оздоблення виробів вишивкою бісером.
10. Технологія виготовлення сувенірів із текстильних матеріалів.
11. Технологія ремонту та оновлення одягу.
12. Технологія виготовлення писанок.
13. Технологія приготування страв. Традиції української національної кухні.
14. Технологія заготівлі та зберігання продуктів харчування.
15. Технологія вирощування рослин та догляду за ними.
16. Технологія природного землеробства.
17. Технологія виготовлення виробів зі шкіри
18. Технологія виготовлення подарункових композицій
19. Технологія плетіння виробів із лози.
20. Технологія виконання електротехнічних робіт.
21. Технологія оздоблення виробу елементами геометричного різьблення.
22. Технологія оздоблення виробів із деревини різьбленням
23. Технологія оздоблення виробів об'ємним різьбленням.
24. Технологія оздоблення виробів інкрустацією, інтарсією
25. Технологія матчворку (конструювання із сірників)
26. Технологія розпису на склі.
27. Технологія оздоблення виробів із деревини мозаїкою.
28. Технологія виготовлення виробів із деревини (з використанням ручних способів обробки).
29. Технологія виготовлення виробів із деревини (способом токарної обробки).
30. Технологія виготовлення виробів із металу (способом токарної обробки).

31. Підсумковий проект. Проектування та виготовлення комплексного виробу.

СХЕМА РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

8 клас (2 год на тиждень)	
ОБОВ'ЯЗКОВА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ СКЛАДОВА Обирається один блок	
1. Технологія виготовлення виробів із деревини (28 год)	2. Технологія виготовлення виробів, в'язаних гачком (18 год)
Варіативна складова. Два модулі (40 год)	Варіативна складова. Два модулі (50 год)
Резерв часу (2 год)	
9 клас (2 год на тиждень)	
ОБОВ'ЯЗКОВА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ СКЛАДОВА Обирається один блок	
Блок 1. Технологія оздоблення виробів із деревини різьбленням (28 год)	Блок 2. Технологія виготовлення вишитих виробів (28 год)
Варіативна складова. Два модулі (40 год)	Варіативна складова. Два модулі (40 год)
Резерв часу (2 год)	
10 клас (2 год на тиждень)	
ОБОВ'ЯЗКОВА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ СКЛАДОВА Обирається один блок	
1. Технологія виготовлення комплексного виробу (28 год)	2. Технологія приготування страв. Традиції української національної кухні (28 год)

Варіативна складова. Два модулі (40 год)	Варіативна складова. Два модулі (40 год)
Резерв часу (2 год)	

СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

8 клас

Блок 1. Технологія виготовлення виробів із деревини

Тематичний план

№ з/п	Розділи і теми	Кількість годин
	Обов'язкова для вивчення складова	28
1	<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	(2)
	Тема 1.1. Види конструкційних матеріалів. Деревина	1
	Тема 1.2. Властивості деревини. Добір матеріалу для виготовлення виробу	1
2	<i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із деревини</i>	(20)
	Тема 2.1. Елементи графічної грамоти	4
	Тема 2.2. Розмічання заготовки	2
	Тема 2.3. Пиляння деревини	2
	Тема 2.4. Стругання деревини	4
	Тема 2.5. Розмічання шипового з'єднання	2
	Тема 2.6. Виготовлення шипового з'єднання	4
	Тема 2.7. Технологія оздоблення виробу	2
3	<i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i>	(2)

	Тема 3.1. Сучасні методи обробки деревини	1
	Тема 3.2. Основи проектної діяльності	1
4	<i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i>	(4)
	Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними	4
	Варіативна складова	40
5	Варіативний модуль	20
6	Варіативний модуль	20
7	<i>Резерв часу</i>	2
	Разом	70

Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учня	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>		
Тема 1.1. Види конструкційних матеріалів. Деревина Деревина як конструкційний матеріал. Піломатеріали, способи отримання. Їх види та призначення	Учень: <i>характеризує</i> деревину як конструкційний матеріал; <i>називає</i> види піломатеріалів	<i>вчити</i> використовувати назви конструкційних матеріалів у власному мовленні; <i>формувати</i> елементи аналізу, узагальнення на основі порівняння піломатеріалів, способів отримання; <i>виховувати</i> потребу до дотримання порядку на робочому місці та в майстерні;

<p>Тема 1.2. Властивості деревини. Вибір матеріалу для виготовлення виробу Вплив вологості, механічних і технологічних властивостей на вибір деревини для виготовлення виробів. Дефекти деревини. Вибір деревини для виготовлення виробу</p>	<p><i>характеризує</i> властивості деревини; <i>називає</i> дефекти деревини; <i>вибирає</i> деревину для виготовлення виробу з урахуванням вимог до деревинних матеріалів</p>	<p><i>вчити</i> наслідувати дії вчителя; застосовувати різні види сприймання (зорове, слухове, тактильне); використовувати назви інструментів та матеріалів у власному мовленні;</p> <p><i>розвивати</i> координацію рухів та зусилля під час роботи; просторову орієнтацію на площині виробів; елементи аналізу та узагальнення на основі порівняння дефектів деревини.</p>
<p>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із деревини</p>		
<p>Тема 2.1. Елементи графічної грамоти Поняття про проєціювання. Вигляди виробів на кресленні. Виконання графічного зображення обраного об'єкта праці</p>	<p><i>пояснює</i> поняття проєціювання; <i>обґрунтовує</i> необхідність та достатність виглядів виробу на кресленні; <i>виконує</i> графічне зображення вироб.</p>	<p><i>розвивати</i> зорово-моторну координацію у процесі виконання графічного зображення обраного об'єкта праці;</p> <p><i>формувати</i> самоконтроль власної трудової діяльності;</p> <p><i>виховувати</i> терпіння, відповідальність, акуратність, спостережливість.</p>
<p>Тема 2.2. Розмічання заготовки Послідовність виготовлення виробу. Інструменти для розмічання. Прийоми вимірювання заготовок із пиломатеріалів та їх розмічання. Припуски на обробку пиломатеріалів. Економне використання матеріалів</p>	<p><i>здійснює</i> підготовку заготовки до роботи; <i>називає</i> інструменти для розмічання; <i>виконує</i> розмічання заготовок із деревини</p>	<p><i>формувати</i> вміння контролювати відповідність процесу роботи за допомогою вимірювання;</p> <p><i>розвивати</i> вміння виконувати завдання за зразком і простою інструкцією, в певній послідовності дій; планування практичної діяльності;</p>

<p>Тема 2.3. Пиляння деревини Інструменти для пиляння деревини. Будова ножівки. Форма зубців ножівки. Розведення та заточування зубців. Пиляння вздовж і впоперек волокон. Припуски на пиляння. Прийоми запилювання. Стусло та його застосування</p>	<p><i>добирає</i> ножівки для різних видів пиляння; <i>виконує</i> запилювання та пиляння; <i>дотримується</i> припусків для пиляння</p>	<p><i>формувати</i> зусилля під час роботи; зорово-моторну координацію, дрібну моторику руки при виконанні прийомів пиляння; <i>виховувати</i> терпіння, відповідальність, акуратність, спостережливість.</p>
<p>Тема 2.4. Стругання деревини Технологічний процес стругання деревини. Поняття про утворення стружки. Інструмент для стругання (рубанок, шерхебель). Підготовка рубанка до роботи. Прийоми стругання фаски, крайки, пласті. Перевірка якості стругання (на просвіт)</p>	<p><i>розрізняє</i> та <i>називає</i> інструменти для стругання; <i>готує</i> рубанок до роботи; <i>виконує</i> і <i>дотримується</i> прийомів стругання; <i>перевіряє</i> якість стругання;</p>	<p><i>формувати</i> уявлення про технологічний процес стругання деревини; <i>розвивати</i> вміння виконувати завдання за зразком та інструкцією, в певній послідовності дій; планування практичної діяльності;</p>
<p>Тема 2.5. Розмічання шипового з'єднання Види з'єднань. Шипові з'єднання. Розмічання шипового з'єднання. Послідовність виготовлення одинарного шипового з'єднання</p>	<p><i>характеризує</i> види шипових з'єднань; <i>виконує</i> розмічання шипових з'єднань;</p>	<p><i>розвивати</i> аналіз, планування практичної діяльності (визначення порядку виготовлення виробу за зразком); поетапний і підсумковий самоконтроль; <i>виховувати</i> організованість, акуратність, охайність, старанність;</p>

<p>Тема 2.6. Виготовлення шипового з'єднання Запилювання. Довбання деревини. Долота і стамески, їх призначення. Глухі та наскрізні отвори. Прийоми роботи столярним інструментом під час виготовлення шипових з'єднань. Припасування елементів шипового з'єднання. Затискні пристрої: струбцини, гвинтовий прес, їх використання в столярній справі</p>	<p><i>називає</i> послідовність виконання одинарного шипового з'єднання; <i>виконує</i> технологічні операції виготовлення шипового з'єднання з дотриманням прийомів безпечної праці;</p>	<p><i>формувати</i> уявлення про прийоми роботи столярним інструментом під час виготовлення шипових з'єднань; <i>розвивати</i> вміння виконувати завдання за зразком і простою інструкцією, в певній послідовності дій; планування практичної діяльності;</p>
<p>Тема 2.7. Технологія оздоблення виробу Призначення оздоблення виробів із деревини. Види оздоблення виробів із деревини. Підготовка поверхонь виробу до оздоблення. Особливості технології оздоблення (обробка поверхні виробу спеціальними розчинами тощо). Шліфувальні матеріали. Матеріали для оздоблення. Прийоми оздоблення виробів із деревини. Догляд за виробами з деревини</p>	<p><i>характеризує</i> види оздоблення виробів із деревини; <i>вибирає</i> вид оздоблення; <i>виконує</i> підготовку поверхонь виробу до оздоблення; <i>оздоблює</i> виріб; <i>пояснює</i> правила догляду за виробами з деревинних матеріалів;</p>	<p><i>вчити</i> використовувати назви матеріалів та прийомів роботи у власному мовленні; <i>формувати</i> елементи аналізу, узагальнення на основі виконання технології оздоблення; <i>виховувати</i> потребу до дотримання порядку на робочому місці та в майстерні.</p>
<p>Ознайомлення з професіями: столяра, тесляра тощо</p>		
<p>Орієнтовний перелік об'єктів праці: підставки під квіти, книжки, інструменти для шкільної майстерні, предмети ужиткового призначення тощо.</p>		
<p>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</p>		

<p>Тема 3.1. Сучасні методи обробки деревини Відомості про сучасні методи і прийоми обробки деревини. Електрифіковані знаряддя праці, їх переваги порівняно з ручними і механічними знаряддями праці. Економія матеріалів та електроенергії. Поняття про безвідходне виробництво в сучасній деревообробній промисловості.</p>	<p>Учень: <i>називає</i> сучасні методи і прийоми обробки деревини; <i>називає</i> переваги електрифікованих знарядь праці;</p>	<p><i>вчити</i> використовувати назви матеріалів та прийомів роботи у власному мовленні; <i>формувати</i> уявлення про сучасні методи і прийоми обробки деревини; <i>виховувати</i> потребу до дотримання порядку на робочому місці;</p>
<p>Тема 3.2. Основи проектної діяльності Методи проектування. Алгоритм роботи за методом.</p>	<p>характеризує метод проектування; складає опис виробів;</p>	<p><i>розвивати</i> вміння виконувати завдання за зразком та інструкцією;</p>
<p>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</p>		
<p>Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними Види підліткового та юнацького одягу. Розміри одягу, їх визначення. Джинси та штани, різниця між ними. Особливості вибору джинсів та їх приміряння. Технологія догляду за одягом. Засоби догляду. Добір засобів догляду за одягом. Види взуття. Вибір взуття. Розміри. Особливості приміряння взуття.</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> способи визначення розміру одягу різних країн; <i>визначає</i> розмір одягу; <i>називає</i> відмінності між джинсами і штанами; <i>визначає</i> розмір взуття; <i>називає</i> особливості приміряння взуття;</p>	<p><i>формувати</i> уявлення про види підліткового та юнацького одягу, розміри одягу, їх визначення; <i>вчити</i> використовувати назви матеріалів та прийомів роботи у власному мовленні;</p>

<p>Технологія догляду за взуттям. Добір засобів із догляду за взуттям.</p> <p>Захист одягу та взуття від молі.</p> <p>Санітарно-гігієнічні вимоги під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними</p>	<p><i>характеризує</i> технології догляду за одягом та взуттям;</p> <p><i>добирає</i> засоби догляду за одягом, взуттям;</p> <p><i>мотивує</i> необхідність дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними</p>	<p><i>формувати</i> елементи аналізу, узагальнення на основі технології вибору одягу і взуття та догляду за ними;</p> <p><i>виховувати</i> потребу до дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними;</p>
<p>Ознайомлення з професіями: продавець одягу, взуття; працівник хімчистки, майстер із ремонту взуття</p>		

Блок 2. Технологія виготовлення виробів, в'язаних гачком

Тематичний план

№ з/п	Розділи і теми	К-сть Годин
	Обов'язкова для вивчення складова	18
1	<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	(2)
	Тема 1.1. Матеріали природного (тваринного) походження, їх властивості	2
2	<i>Розділ 2. Технологія в'язання виробів гачком</i>	(10)

	Тема 2.1. В'язання гачком як вид декоративно-ужиткового мистецтва	1
	Тема 2.2. Виготовлення виробу, в'язаного гачком	6
	Тема 2.3. Оздоблення в'язаних виробів. Догляд за в'язаними виробами	3
3	<i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i>	(2)
	Тема 3.1. Швейна машина. Робота на швейній машині	1
	Тема 3.2. Основи проектної діяльності	1
4	<i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i>	(4)
	Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними	2
	Тема 4.2. Мистецтво вибору зачіски	2
	Варіативна складова	50
5	Варіативний модуль	25
6	Варіативний модуль	25
7	<i>Резерв часу</i>	2
	Разом	70

Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учня	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>		

<p>Тема 1.1. Матеріали природного (тваринного) походження, їх властивості.</p> <p>Види матеріалів природного (тваринного) походження. Короткі відомості про волокна тваринного походження (шовк, шерсть), способи їх отримання та використання. Властивості матеріалів із волокон тваринного походження (пряжа, нитки, тканини): механічні, гігієнічні, оптичні, технологічні.</p>	<p>Учень:</p> <p><i>розрізняє</i> види натуральних матеріалів; <i>характеризує</i> властивості матеріалів із волокон тваринного походження; <i>досліджує</i> властивості матеріалів із волокон тваринного походження; <i>пояснює</i> способи одержання матеріалів тваринного походження, їх вплив на здоров'я людини та навколишнє середовище</p>	<p><i>формувати</i> уявлення про текстильні матеріали, їх аналіз та порівняння;</p> <p><i>збагачувати</i> словник новими термінами;</p> <p><i>розвивати</i> координацію рухів рук та дрібної моторики;</p> <p><i>формувати</i> навички охайності, наполегливості, терпеливості.</p>
<p>Розділ 2. Технологія в'язання виробів гачком</p>		
<p>Тема 2.1. В'язання гачком як вид декоративно-ужиткового мистецтва</p> <p>Короткі історичні відомості про в'язання гачком.</p> <p>Види виробів, в'язаних гачком.</p> <p>Матеріали, інструменти та пристосування для в'язання. Будова гачка. Вибір гачків і пряжі (ниток).</p> <p>Види візерунків (щільні, ажурні, філейні) для в'язання</p>	<p><i>розпізнає і називає</i> види виробів, в'язаних гачком;</p> <p><i>називає і характеризує</i> матеріали та інструменти для в'язання гачком;</p> <p><i>розрізняє</i> види візерунків;</p> <p><i>добирає</i> гачок і нитки (пряжу) для в'язання;</p>	<p><i>розширювати</i> знання про види декоративно-ужиткового мистецтва;</p> <p><i>збагачувати</i> словник новими термінами;</p> <p><i>розвивати</i> дрібну моторику пальців рук;</p> <p><i>формувати</i> свідоме ставлення до виконання правил безпечної праці;</p>

<p>Тема 2.2. Виготовлення виробу, в'язаного гачком</p> <p>Прийоми роботи гачком. Основні елементи в'язання гачком: початкова петля, повітряна петля, ланцюжок, півстовпчик, стовпчик, стовпчик із накидом та їх умовні позначення на схемах для в'язання.</p> <p>Вибір виробу та пряжі (ниток) для його виготовлення, схеми для в'язання, інструментів.</p> <p>Способи виконання в'язаного полотна гачком (по спіралі, по колу, пряме в'язання, в'язання мотивами).</p> <p>Способи з'єднання деталей виробу між собою (за необхідності)</p>	<p><i>виконує</i> основні елементи в'язання гачком;</p> <p><i>читає</i> та <i>записує</i> нескладні схеми для в'язання гачком;</p> <p><i>вибирає</i> та <i>обґрунтовує</i> виріб, пряжу, схему для в'язання, інструменти, спосіб виконання плетеного полотна;</p> <p><i>характеризує</i> особливості виконання різних способів в'язання гачком;</p> <p><i>виготовляє</i> виріб гачком, дотримуючись безпечних прийомів праці;</p>	<p><i>розширювати</i> знання про прийоми роботи гачком;</p> <p><i>збагачувати</i> словник новими термінами;</p> <p><i>розвивати</i> дрібну моторику рук;</p> <p><i>формувати</i> позитивне ставлення до праці, виконання правил безпечної поведінки в майстерні.</p>
--	---	--

<p>Тема 2.3. Оздоблення в'язаних виробів. Догляд за в'язаними виробами</p> <p>Види оздоблення виробів, в'язаних гачком. Добір виду оздоблення в'язаного гачком виробу. Оздоблення виготовленого виробу. Остаточна обробка в'язаного виробу.</p> <p>Догляд за в'язаними виробами із натуральних матеріалів (прання, підкрохмалювання, сушіння, прасування)</p>	<p><i>характеризує</i> сучасні види оздоблення в'язаних виробів;</p> <p><i>добирає</i> та <i>обґрунтовує</i> вид оздоблення в'язаного виробу;</p> <p><i>оздоблює</i> виріб;</p> <p><i>виконує</i> остаточну обробку;</p> <p><i>характеризує</i> особливості догляду за в'язаними виробами;</p>	<p><i>вчити</i> використовувати назви матеріалів та прийомів роботи у власному мовленні;</p> <p><i>формувати</i> елементи аналізу, узагальнення на основі виконання оздоблення в'язаних виробів;</p> <p><i>виховувати</i> потребу до дотримання порядку на робочому місці та в майстерні.</p>
<p>Ознайомлення з професіями: в'язальниця гачком</p>		
<p>Орієнтовний перелік об'єктів праці: серветка, килимок, шалик, шапочка, шкарпетки, косметичка, іграшки, гаманець, прикраси, чохол для мобільного, чохол для окулярів, топ тощо.</p>		
<p>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</p>		
<p>Тема 3.1. Швейна машина. Робота на швейній машині</p> <p>Будова швейної машини. Правила керування швейною машиною.</p> <p>Робота на швейній машині.</p> <p>Побутові швейні машини з різними видами приводів</p>	<p>Учень:</p> <p><i>називає</i> основні частини швейної машини; приводи швейних машин;</p> <p><i>дотримується</i> безпечних прийомів керування швейною машиною</p>	<p><i>вчити</i> використовувати назви матеріалів та прийомів роботи у власному мовленні;</p> <p><i>формувати</i> елементи аналізу, узагальнення на основі виконання роботи на швейній машині;</p>

		<i>виховувати</i> потребу до дотримання порядку на робочому місці та в майстерні
Тема 3.2. Основи проектної діяльності Методи проектування. Алгоритм роботи за методом.	<i>характеризує</i> метод проектування; <i>застосовує</i> алгоритм роботи за методом; складає опис виробів;	<i>формувати</i> навички аналізу, планування практичної діяльності (визначення порядку виконання роботи за зразком); поетапний і підсумковий самоконтроль;
Розділ 4. Технологія побутової діяльності		
4.1 Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними Види підліткового та юнацького одягу. Розміри одягу, їх визначення. Джинси та штани, різниця між ними. Особливості вибору джинсів та їх приміряння. Технологія догляду за одягом. Засоби догляду. Добір засобів догляду за одягом. Види взуття. Вибір взуття. Розміри. Особливості приміряння взуття. Технологія догляду за взуттям. Добір засобів із догляду за взуттям. Захист одягу та взуття від молі. Санітарно-гігієнічні вимоги під час	Учень: <i>характеризує</i> способи визначення розміру одягу різних країн; <i>визначає</i> розмір одягу; <i>називає</i> відмінності між джинсами і штанами; <i>визначає</i> розмір взуття; <i>називає</i> особливості приміряння взуття; <i>характеризує</i> технології догляду за одягом та взуттям; <i>добирає</i> засоби догляду за одягом, взуттям, проти молі; <i>мотивує</i> необхідність дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час	<i>формувати</i> елементи аналізу, узагальнення на основі вибору одягу і взуття та догляду за ними; <i>розвивати</i> зв'язне мовлення у процесі опису власної діяльності; <i>виховувати</i> потребу до дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними

примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними	примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними	
<p>Тема 4.2. Мистецтво вибору зачіски Із історії зачісок. Види зачісок, залежно від форми обличчя. Коригування форми обличчя за допомогою зачіски. Фарбування волосся. Натуральні рослинні засоби для зміцнення волосся та зміни його кольору. Вплив фарбників на стан волосся голови</p>	<p><i>називає</i> види зачісок; <i>визначає</i> форму обличчя; <i>вибирає</i> та <i>характеризує</i> вид зачіски з урахуванням форми обличчя; <i>пояснює</i> значення добору фарбників для зміни кольору волосся голови</p>	<p><i>формувати</i> навички аналізу, планування практичної діяльності (визначення порядку виконання роботи за зразком); поетапного і підсумкового самоконтролю;</p> <p><i>формувати</i> уявлення про професії продавця одягу, взуття; працівника хімчистки, майстра із ремонту взуття, перукаря, стиліста тощо.</p>
<p>Ознайомлення з професіями: продавець одягу, взуття; працівник хімчистки, майстер із ремонту взуття, перукар, стиліст тощо</p>		

СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ
9 клас

Блок 1. Технологія виготовлення виробів із деревини різьбленням (28 години)
Тематичний план

№ з/п	Розділи і теми	Кількість годин
	Обов'язкова для вивчення складова	28
1	Розділ 1. Основи матеріалознавства	2
	Тема 1.1. Види конструкційних матеріалів. Деревина	1
	Тема 1.2. Властивості деревини. Добір матеріалу для виготовлення виробу	1
2	Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із деревини різьбленням	20
	Тема 2.1. Проектування виробів.	1
	Тема 2.2. Виготовлення виробів із деревини різьбленням.	4
	Тема 2.3. Оздоблення виробів з деревини технікою геометричного різьблення.	14
	Тема 2.4. Презентація та оцінка результатів проектної діяльності	1
3	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	2
	Тема 3.1. Сучасні методи обробки деревини	1

	Тема 3.2. Основи проектної діяльності	1
4	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	4
	Тема 4.1. Основи технології малярних робіт	2
	Тема 4.2. Технологія кріплення настінних предметів	2
	Варіативна складова	40
5	Варіативний модуль	20
6	Варіативний модуль	20
7	Резерв часу	2
	Разом	70

Програма

Блок 1. Технологія виготовлення виробів із деревини різьбленням (28 год)

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
Розділ 1. Основи матеріалознавства		
<p>Тема 1.1. Види конструкційних матеріалів. Деревина Короткі історичні відомості з розвитку геометричного різьблення. Будова деревини. Характеристика порід деревини. Вплив вологості, механічних і технологічних властивостей на вибір деревини для виготовлення виробів. Дефекти деревини. Вибір деревини для виготовлення виробу.</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> деревину як конструкційний матеріал; <i>називає</i> види деревини;</p>	<p><i>вчити</i> спрямовувати увагу на вчителя; орієнтуватися у власній практичній діяльності; застосовувати різні види сприймання (зорове, слухове, тактильне); <i>формувати</i> тактильні відчуття в процесі визначення порід деревини;</p>
<p>Тема 1.2. Властивості деревини. Вибір матеріалу для виготовлення виробу Фізичні, механічні і технологічні властивості деревини. Сушіння деревини. Прийоми геометричного різьблення. Інструменти та пристосування для геометричного різьблення.</p>	<p><i>характеризує</i> властивості деревинних; <i>називає</i> дефекти деревини; <i>вибирає</i> деревину для виготовлення виробу з урахуванням вимог до деревинних матеріалів;</p>	<p><i>розвивати</i> процеси аналізу та узагальнення на основі порівняння порід деревини та їх будови; <i>формувати</i> координацію рухів та зусилля під час роботи; елементи аналізу та узагальнення на основі порівняння видів деревини,</p>

<p>Організація і обладнання робочого місця. Правила безпечної роботи та санітарно-гігієнічні вимоги.</p>		<p><i>розвивати</i> вміння використовувати у власному мовленні назви порід деревини;</p>
<p>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із деревини різьбленням</p>		
<p>Тема 2.1. Проектування виробів. Загальна класифікація різьблення. Декор. Постановка проблеми. Визначення завдань для виконання проекту. Робота з інформаційними джерелами. Аналіз та систематизація інформації. Розробка ескізних малюнків, композицій. Орнаментальні композиції. Традиційні орнаменти геометричного різьблення. Розробка нескладної композиції для різьблення. Способи підготовки поверхні під геометричне різьблення.</p>	<p><i>складає</i> план роботи з виконання проекту та план проектної діяльності; <i>здійснює</i> пошук інформації та виробів-аналогів, планування раціональної послідовності виконання роботи; <i>аналізує та систематизує</i> інформацію; <i>розробляє</i> орнаментальну композицію та ескізний малюнок;</p>	<p><i>вчити</i> використовувати назви основних операцій проектування виробів у власному мовленні; <i>розвивати</i> різні види сприймання (зорове, слухове, тактильне); <i>розвивати</i> саморегуляцію: виконання завдання за зразком та інструкцією, в певній послідовності дій;</p>
<p>Тема 2.2. Виготовлення виробів із деревини різьбленням Інструменти для різьблення Послідовність виготовлення виробу. Технологія оздоблення геометричним різьбленням. Підготовка поверхні. Перенесення (нанесення) орнаментальної композиції на поверхню виробу.</p>	<p><i>добирає</i> матеріали, інструменти та пристосування; <i>здійснює</i> перенесення (нанесення) малюнка на поверхню; <i>виконує</i> оздоблення геометричним різьбленням; <i>контролює</i> якість роботи;</p>	<p><i>виховувати</i> терпіння, відповідальність, акуратність, спостережливість; <i>формувати</i> вміння контролювати послідовність виготовлення виробу; <i>розвивати</i> зорово-моторну координацію, дрібну моторику руки в процесі</p>

<p>Виконання геометричного різьблення. Опорядження виробу. Контроль якості готового виробу. Розробка нескладної композиції для різьблення. Догляд за виробом. Економічне обґрунтування виробу.</p>	<p><i>організовує</i> робоче місце під час виконання практичних робіт; <i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог; <i>визначає</i> собівартість виробу;</p>	<p>виконання технологічних операцій; елементи аналізу, узагальнення на основі порівняння готового виробу зі зразком;</p>
<p>Тема 2.3. Оздоблення виробів з деревини технікою геометричного різьблення Орнаментальні композиції. Традиційні орнаменти геометричного різьблення. Способи підготовки поверхні під геометричне різьблення.</p>	<p><i>розробляє</i> орнаментальну композицію та ескізний малюнок; <i>добирає</i> матеріали, інструменти та пристосування; здійснює перенесення (нанесення) малюнка на поверхню; <i>виконує</i> оздоблення геометричним різьбленням; <i>контролює</i> якість роботи; <i>організовує</i> робоче місце під час виконання практичних робіт; <i>дотримується</i> правил безпечної праці;</p>	<p><i>розвивати</i> навички виконання завдання за зразком та інструкцією, в певній послідовності дій; планування практичної діяльності;</p> <p><i>розвивати</i> зв'язне мовлення на основі навичок використання назв інструментів, матеріалів та трудових операцій у власному мовленні;</p> <p><i>формувати</i> навички поопераційного та заключного контролю;</p> <p><i>виховувати</i> терпіння, відповідальність, акуратність, спостережливість.</p>

<p>Тема 2.4. Презентація та оцінка результатів проектної діяльності</p> <p>Презентація та захист проекту. Оцінка результатів проектної діяльності.</p>	<p><i>здійснює</i> оцінку проекту виробу і процесу праці за загальними естетичними та функціональними показниками.</p>	<p><i>виховувати</i> організованість, акуратність, старанність, точність під час роботи.</p>
<p>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</p>		
<p>Тема 3.1. Сучасні методи обробки деревини</p> <p>Відомості про сучасні методи і прийоми обробки деревини. Електрифіковані знаряддя праці, їх переваги порівняно з ручними і механічними знаряддями праці. Економія матеріалів та електроенергії. Поняття про безвідходне виробництво в сучасній деревообробній промисловості.</p>	<p>Учень: <i>називає</i> сучасні методи і прийоми обробки деревини; <i>називає</i> переваги електрифікованих знарядь праці; <i>пояснює</i> безвідходне виробництво в деревообробній промисловості.</p>	<p><i>формувати</i> процеси аналізу, порівняння, узагальнення на основі практичного засвоєння властивостей, призначення матеріалів та інструментів; <i>розвивати</i> зорово-моторну координацію, вміння використовувати у власному мовленні відповідні назви і терміни; вміння планування практичної діяльності; <i>виховувати</i> акуратність, старанність, точність під час роботи.</p>
<p>Тема 3.2. Основи проектної діяльності</p> <p>Методи проектування: метод фокальних об'єктів. Моделі-аналоги. Виявлення найкращих ознак у кожному зразку. Складання опису виробів як виду проектної документації. Вимоги до виробу.</p>	<p><i>характеризує</i> метод фокальних об'єктів; <i>визначає</i> моделі-аналоги виробів; найкращі ознаки в зразках виробів-аналогів; <i>складає</i> опис виробів; <i>визначає</i> вимоги до виробу</p>	<p><i>розвивати</i> зв'язне мовлення, загальноналежні вміння; <i>удосконалювати</i> зорове, слухове сприймання, увагу та пам'ять, тактильне, кінестетичне сприймання, мисленнєві операції порівняння, аналізу, синтезу, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;</p>

		<i>виховувати</i> інтерес до проектної діяльності, знаходження інформації про різноманітні товари торгівельної мережі.
Розділ 4. Технологія побутової діяльності		
<p>Тема 4.1. Основи технології малярних робіт Малярні роботи. Матеріали та інструменти для малярних робіт. Технологія виконання малярних робіт</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> матеріали та інструменти для малярних робіт; <i>обґрунтовує</i> необхідність застосування ґрунтовок; <i>називає</i> інструменти для малярних робіт; <i>визначає</i> технологію виконання малярних робіт; <i>підбирає</i> види фарб для різних типів поверхонь</p>	<p><i>виховувати</i> охайність, наполегливість, терпеливість, ретельність та вміння організувати трудову діяльність на основі виконання практичних завдань;</p> <p><i>розвивати</i> вміння розуміти та виконувати інструкції, вміння планувати свою практичну діяльність; здійснювати поопераційний та заключний контроль.</p>
<p>Тема 4.2. Технологія кріплення настінних предметів Способи розміщення і кріплення предметів в інтер'єрі кімнати. Інструменти та пристосування для кріплення предметів.. Кріпильні вироби: шурупи, дюбелі, анкери</p>	<p>Учень: <i>називає</i> способи розміщення і кріплення предметів в інтер'єрі кімнати; <i>розрізняє</i> інструменти та пристосування для отримання отворів; кріпильні вироби;</p>	<p><i>збагачувати</i> знання про професії;</p> <p><i>розвивати</i> комунікативні навички;</p> <p><i>удосконалювати</i> зорове, слухове сприймання, увагу та пам'ять, тактильне, кінестетичне сприймання, мисленнєві операції порівняння, аналізу, синтезу, вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки у процесі виконання технології побутової діяльності;</p>

	<i>обґрунтовує</i> необхідність дотримання прийомів безпечної праці	
Ознайомлення з професіями: маляр, дизайнер-декоратор інтер'єру тощо		

Блок 2. Технологія виготовлення вишитих виробів

Тематичний план

№ з/п	Розділи і теми	Кількість годин
Обов'язкова для вивчення складова		28
1	<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>	(2)
	Тема 1.1. Види конструкційних матеріалів. Текстильні матеріали рослинного походження	1
	Тема 1.2. Властивості текстильних матеріалів	1
2	<i>Розділ 2. Технологія виготовлення вишитих виробів</i>	(18)
	Тема 2.1. Вишивка як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва	2
	Тема 2.2. Основи побудови композиції у вишивці	2
	Тема 2.3. Виготовлення вишитого виробу	14
3	<i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i>	(4)
	Тема 3.1. Механізми і машини. Швейна машина	2
	Тема 3.2. Основи проектної діяльності	2
4	<i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i>	(4)

	Тема 4.1. Технологія збереження поживних речовин у продуктах харчування під час приготування їжі	1
	Тема 4.2. Технологія догляду за житлом	2
	Тема 4.3. Технологія догляду за волоссям	1
	Варіативна складова	40
5	Варіативний модуль	20
6	Варіативний модуль	20
7	<i>Резерв часу</i>	2
	Разом	70

Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учня	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
<i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i>		
<p>Тема 1.1. Види конструкційних матеріалів. Текстильні матеріали рослинного походження</p> <p>Види конструкційних матеріалів. Натуральні волокна рослинного походження. Бавовняні, лляні тканини. Способи їх отримання. Полотняне переплетення ниток у тканинах</p>	<p>Учень:</p> <p><i>називає</i> різні види конструкційних матеріалів;</p> <p><i>розпізнає</i> текстильні матеріали рослинного походження;</p> <p><i>пояснює</i> способи отримання бавовняних, лляних тканин</p>	<p><i>вчити</i> використовувати назви текстильних матеріалів у власному мовленні;</p> <p><i>розвивати</i> різні види сприйняття (зорове, слухове, тактильне);</p> <p><i>розвивати</i> саморегуляцію: виконання завдання за зразком та інструкцією, в певній послідовності дій;</p>

<p>Тема 1.2. Властивості текстильних матеріалів</p> <p>Властивості текстильних матеріалів рослинного походження: геометричні, оптичні, механічні, технологічні, гігієнічні.</p> <p>Тканини для виготовлення вишитих виробів. Асортимент тканин і ниток для вишивання. Особливості вибору тканини і ниток для виготовлення вишитих виробів</p>	<p>Учень:</p> <p><i>досліджує</i> властивості текстильних матеріалів рослинного походження; <i>характеризує</i> особливості тканин і ниток для вишивання; <i>обґрунтовує</i> вибір матеріалів для виготовлення вишитих виробів</p>	<p><i>розвивати</i> процеси аналізу та узагальнення на основі порівняння властивостей текстильних матеріалів рослинного походження;</p> <p><i>формувати</i> координацію рухів та зусилля під час роботи; елементи аналізу та узагальнення на основі порівняння асортименту тканин і ниток для вишивання, <i>розвивати</i> вміння використовувати у власному мовленні назви асортименту тканин і ниток для вишивання;</p>
<p>Розділ 2. Технологія виготовлення вишитих виробів</p>		
<p>Тема 2.1. Вишивка як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва</p> <p>Традиційні види рукоділля і декоративно-ужиткового мистецтва. Вишивка як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва. Види вишитих виробів. Регіональні особливості оздоблення виробів вишивкою. Знаки і символи в</p>	<p>Учень:</p> <p><i>розрізняє</i> види декоративно-ужиткового мистецтва; <i>характеризує</i> вишивку як традиційний вид декоративно-ужиткового мистецтва; <i>розрізняє</i> поняття «вишивка» і «вишивання»; <i>характеризує</i> знаки і символи в українській вишивці;</p>	<p><i>вчити</i> використовувати назви видів декоративно-ужиткового мистецтва у власному мовленні;</p> <p><i>розвивати</i> різні види сприйняття (зорове, слухове, тактильне);</p> <p><i>розвивати</i> саморегуляцію: виконання завдання за зразком та інструкцією, в певній послідовності дій у процесі вишивання виробу;</p>

українській вишивці (сонця, води, берегині, продовження життя тощо)	<i>аналізує</i> особливості традиційної вишивки свого етнографічного регіону	
<p>Тема 2.2. Основи побудови композиції у вишивці</p> <p>Орнамент. Види орнаментів. Рапорт. Композиція вишивки. Кольори у вишивці. Символічне значення кольору в українській вишивці. Поєднання в композиції вишивки візерунка, кольорової гами, технік вишивання, фактури матеріалу. Стилзація реальних форм. Ескіз візерунка для вишивання. Збільшення і зменшення візерунка для вишивання</p>	<p>Учень:</p> <p><i>називає</i> основні види орнаментів; <i>визначає</i> рапорт на орнаменті; <i>характеризує</i> поєднання в композиції вишивки візерунка, кольорової гами, різних технік вишивання та фактури матеріалу; <i>характеризує</i> прийоми стилзації реальних форм; <i>виконує</i> ескіз візерунка для вишивання</p>	<p><i>виховувати</i> терпіння, відповідальність, акуратність, спостережливість;</p> <p><i>розвивати</i> зорово-моторну координацію, дрібну моторику руки в процесі виконання ескізів візерунка для вишивання;</p>
<p>Тема 2.3. Виготовлення вишитого виробу</p> <p>Види вишивальних швів: поверхнево-нашивні («штапівка», «козлик», «оксамитовий», «хрестик», «занизування» тощо) та прозорі (мережка: «одинарний прутик», «подвійний прутик»). Гладдеві шви («качалочка», пряма, коса, вільна гладь).</p> <p>Інструменти та пристосування для вишивання.</p>	<p>Учень:</p> <p><i>розрізняє</i> види вишивальних швів; <i>зображує</i> графічно шви, які вивчаються; <i>називає</i> інструменти і пристосування для вишивання; <i>виконує</i> вишивальні шви «штапівка», «козлик», «оксамитовий», «хрестик», «качалочки»,</p>	<p><i>формувати</i> уявлення виготовлення вишитого виробу, різноманітність вишитих швів, їхнє графічне позначення;</p> <p><i>розвивати</i> вміння виконувати завдання за зразком та інструкцією, в певній послідовності дій; планування практичної діяльності;</p>

<p>Графічне зображення швів: «штапівка», «козлик», «оксамитовий», «хрестик», «качалочки» та послідовність їх виконання.</p> <p>Вибір виробу та візерунка для вишивання.</p> <p>Визначення місця розташування візерунка на виробі.</p> <p>Способи перенесення візерунка для вишивання на тканину.</p> <p>Способи обробки краю виробу («петельний» шов, торочки тощо).</p> <p>Послідовність підготовки й виготовлення вишитого виробу: добір виробу, візерунка, тканини, ниток, інструментів і пристосувань для вишивання; розмічання місця для розташування візерунка на тканині; вишивання виробу; обробка краю виробу; остаточна обробка виробу.</p> <p>Догляд за вишитими виробами (прання, підкрохмалювання, прасування та його особливості)</p>	<p><i>добирає</i> виріб, візерунок, матеріали, інструменти й пристосування для вишивання;</p> <p><i>визначає</i> місце розташування візерунка на виробі; спосіб обробки краю виробу;</p> <p><i>вишиває</i> виріб;</p> <p><i>обробляє</i> краї виробу;</p> <p><i>здійснює</i> остаточну обробку вишитого виробу; догляд за вишитим виробом;</p> <p><i>організовує</i> робоче місце;</p> <p><i>дотримується</i> правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог;</p> <p><i>називає</i> професії вишивального виробництва</p>	<p><i>вчити</i> використовувати назви видів вишивальних швів у власному мовленні;</p> <p><i>розвивати</i> зорово-моторну координацію, дрібну моторику руки в процесі виконання різних видів вишивальних швів, способів обробки краю виробу;</p> <p><i>виховувати</i> терпіння, відповідальність, акуратність, спостережливість;</p> <p><i>розвивати</i> саморегуляцію: виконання завдання за зразком та інструкцією, в певній послідовності дій у процесі вишивання виробу;</p>
<p>Ознайомлення з професіями: мистецтвознавець, стиліст, дизайнер вишивки, вишивальник ручної і машинної вишивки</p>		

Орієнтовний перелік об'єктів праці: серветка, закладинка, картина, панно, комірець, листівка тощо		
Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування		
Тема 3.1. Машини і механізми. Швейна машина Поняття про механізми і машини, їх призначення. Механізми передавання і перетворення руху. Ведуча і ведена деталі в механізмі. Передаточне число. Види з'єднань деталей: рухомі й нерухомі, рознімні й не рознімні.	Учень: <i>називає</i> види машин, механізмів; <i>пояснює</i> принцип дії швейної машини; <i>характеризує</i> механізми для передачі обертального руху; <i>розрізняє</i> типові та спеціальні деталі, види з'єднань	<i>формування</i> уявлень про механізми і машини, їх призначення; механізми передавання і перетворення руху; <i>розвивати</i> координацію рухів та зусилля під час роботи; елементи аналізу та узагальнення на основі порівняння рухових і нерухомих деталей швейної машини;
Тема 3.2. Основи проектної діяльності Методи проектування: метод комбінування. Моделі-аналоги. Виявлення найкращих ознак у кожному зразку. Інформаційні джерела (книги, довідники, словники, журнали, каталоги, всевітня мережа). Пошук та відбір інформації для проекту	<i>характеризує</i> метод комбінування; <i>визначає</i> моделі-аналоги виробів; найкращі ознаки в кожному зразку; <i>називає</i> інформаційні джерела; <i>виконує</i> пошук інформації; <i>застосовує</i> метод комбінування	<i>виховувати</i> терпіння, відповідальність, акуратність, спостережливість;
Розділ 4. Технологія побутової діяльності		
Тема 4.1. Технологія збереження поживних речовин у продуктах харчування	Учень:	<i>формувати</i> процеси аналізу, порівняння, узагальнення на основі практичного засвоєння технології

<p>Загальні відомості про обробку харчових продуктів. Первинна обробка харчових продуктів, її санітарне значення.</p> <p>Види теплової обробки продуктів харчування (варіння, смаження, припускання, тушкування, запікання, випікання) та їх особливості. Вплив виду теплової обробки продуктів на збереження та засвоєння організмом поживних речовин.</p> <p>Добір посуду для приготування їжі з метою збереження поживних речовин.</p>	<p><i>називає</i> види обробки харчових продуктів; види теплової обробки продуктів;</p> <p><i>характеризує</i> види теплової обробки: варіння, смаження, тушкування;</p> <p><i>обґрунтовує</i> вплив виду теплової обробки продуктів та посуду на збереження поживних речовин;</p>	<p>обробки харчових продуктів, призначення посуду для приготування їжі з метою збереження поживних речовин;</p> <p><i>розвивати</i> зорово-моторну координацію, вміння використовувати у власному мовленні термінологію, пов'язану з видами теплової обробки продуктів харчування; вміння планування практичної діяльності;</p> <p><i>виховувати</i> акуратність, старанність, точність під час роботи;</p>
<p>Тема 4.2. Технологія догляду за житлом</p> <p>Значення гігієни житла в житті родини. Прибирання житла. Послідовність дій під час прибирання житла.</p> <p>Миючі засоби та інструменти для прибирання житла.</p> <p>Догляд за м'якими та корпусними меблями. Засоби для чищення і догляду за меблями.</p>	<p><i>характеризує</i> значення гігієни житла; <i>визначає</i> послідовність дій під час прибирання житла;</p> <p><i>називає</i> інструменти, побутову техніку і миючі засоби для прибирання житла;</p> <p><i>визначає</i> засоби для догляду за побутовою відеотехнікою, скляними та дзеркальними поверхнями;</p>	<p><i>формувати</i> уявлення про технологію догляду за житлом, послідовність дій під час прибирання житла, миючі засоби та інструменти для прибирання житла;</p> <p><i>розвивати</i> координацію рухів та зусилля під час прибирання житла, догляду за м'якими та корпусними меблями;</p>

<p>Догляд за побутовою відеотехнікою, скляними та дзеркальними поверхнями та його особливості.</p> <p>Побутова техніка для прибирання житла (пилосос, парові швабри, миючі пилососи тощо).</p> <p>Особливості користування побутовою технікою для прибирання житла.</p>	<p><i>читає</i> паспортні дані побутової техніки</p>	<p><i>виховувати</i> акуратність, старанність, точність під час виконання прибиральних робіт;</p>
<p>Тема 4.3. Технологія догляду за волоссям</p> <p>Типи волосся. Зовнішній вигляд волосся і стан здоров'я людини.</p> <p>Фактори, що впливають на стан волосся (неправильне харчування, фарбування, завивки, неправильний догляд).</p> <p>Предмети для догляду (гребінець, щітка, бігуді тощо) і засоби догляду за волоссям (шампунь, лосьйон тощо)</p>	<p><i>пояснює</i> залежність стану волосся від здоров'я;</p> <p><i>називає</i> і характеризує типи волосся; <i>визначає</i> тип волосся;</p> <p><i>добирає</i> предмети й засоби догляду за волоссям із урахуванням його типу</p>	<p><i>розвивати навички</i> виконання завдання за зразком та інструкцією, в певній послідовності дій у процесі догляду за волоссям;</p> <p>формування естетичного смаку у процесі догляду за зовнішнім виглядом;</p>
<p>Ознайомлення з професіями: кухар, помічник кухаря, прибиральниця (техпрацівник), перукар тощо</p>		

СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

10 клас

Блок 1. Технологія виготовлення комплексного виробу (28 год)

Тематичний план

№ з/п	Розділи і теми	Кількість годин
	Обов'язкова для вивчення складова	28
1	Розділ 1. Основи матеріалознавства	(2)
	Тема 1.1. Матеріали хімічного походження. Композиційні матеріали	2
2	Розділ 2. Технологія виготовлення комплексного виробу	(18)
	Тема 2.1. Вибір комплексного виробу для виготовлення	1
	Тема 2.2. Особливості розмічання заготовок із нетрадиційних матеріалів	1
	Тема 2.3. Різання нетрадиційних матеріалів. Способи з'єднання деталей	2
	Тема 2.4. Виготовлення комплексного виробу	14
3	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	(4)
	Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів	1
	Тема 3.2. Основи проектної діяльності	1
	Тема 3.3. Проектування майбутньої професійної діяльності	
4	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	(4)
	Тема 4.1. Технологія проектування власного стилю	4
	Варіативна складова	(40)
5	Варіативний модуль	20
6	Варіативний модуль	20
7	Резерв часу	2

	Разом:	70
--	---------------	-----------

Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
Розділ 1. Основи матеріалознавства		
<p>Тема 1.1. Матеріали хімічного походження. Композиційні матеріали</p> <p>Поняття про композиційний матеріал, його властивості та будова: матриця, зміцнювач тощо. Використання композиційних матеріалів у сучасних технологіях, машино і літакобудуванні тощо. Композити на основі деревини: ДВП, ДСП, OSB</p> <p>Конструкційні неметалеві матеріали: пластмаса, органічне скло, поліетилен, пінопласт, полістирол тощо. Полімери і композити як основа розвитку технології створення нових конструкційних матеріалів.</p> <p>Вплив штучних (хімічних) матеріалів на здоров'я людини і навколишнє середовище. Поняття про маркування пластмас.</p>	<p>Учень:</p> <p><i>називає</i> види полімерів; <i>наводить приклади</i> виробів, які виготовлені з полімерів та композитів; <i>пояснює</i> вплив штучних матеріалів на здоров'я людини і навколишнє середовище; <i>розрізняє</i> композиційні матеріали серед інших штучних матеріалів; <i>називає</i> властивості композитів; <i>розрізняє</i> композити на основі деревини; <i>вирізняє</i> шкідливі пластмаси за їх маркуванням;</p>	<p><i>вчити</i> спрямовувати увагу на вчителя; орієнтуватися у власній практичній діяльності;</p> <p><i>формувати</i> поняття про композиційний матеріал та його властивості,</p> <p><i>розвивати</i> вміння використовувати у власному мовленні назви матеріалів, галузей промисловості, транспорту, тощо.; розуміти та виконувати інструкції;</p> <p><i>виховувати</i> терпеливість, ретельність.</p>

Розділ 2. Технологія виготовлення комплексного виробу		
<p>Тема 2.1. Вибір комплексного виробу для виготовлення Поняття комплексного виробу. Ознайомлення з варіантами комплексних виробів. Вибір комплексного виробу для виготовлення. Використання деревини, металу та нетрадиційних матеріалів для виготовлення комплексного виробу. Визначення орієнтовної кількості матеріалів для виготовлення комплексного виробу</p>	<p><i>наводить приклади комплексних виробів; характеризує поняття комплексного виробу; вибирає конструкційні матеріали для виготовлення виробу; визначає орієнтовну кількість матеріалів для виготовлення виробу</i></p>	<p><i>вчити застосовувати різні види сприймання (зорове, слухове, тактильне); використовувати назви нетрадиційних матеріалів у власному мовленні; спрямовувати увагу на вчителя; орієнтуватися у власному виробі; використовувати назви інструментів та матеріалів у власному мовленні;</i></p>
<p>Тема 2.2. Особливості розмічання заготовок із нетрадиційних матеріалів Інструменти для розмічання: маркер, олівець, рисувалка, лінійка, кутник, циркуль. Особливості розмічальних робіт на заготовках із пластмаси, оргскла, пластика, композитів.</p>	<p><i>називає інструменти для виконання розмічальних робіт на пластиках; виконує розмічання на нетрадиційних матеріалах;</i></p>	<p><i>формувати вміння контролювати процес розмічання ти за допомогою вимірювання; розвивати зорово-моторну координацію, дрібну моторику руки в процесі виконання технологічних операцій; організованість в трудовій діяльності;</i></p>
<p>Тема 2.3. Різання нетрадиційних матеріалів. Способи з'єднання деталей Інструменти для різання пластиків та композитів: ножиці, різак, ножівка. Прийоми різання пластиків та композитів. Ознайомлення із способами з'єднання деталей із нетрадиційних матеріалів: склеюванням, з'єднання саморізами,</p>	<p><i>називає інструменти для різання пластиків та композитів; виконує різання пластиків та композитів; характеризує способи з'єднання деталей із пластиків, композитів,</i></p>	<p><i>розвивати саморегуляцію: виконання завдання за інструкцією; планування практичної діяльності; вміння використовувати у власному мовленні назви інструментів, матеріалів та трудових операцій; розуміти та виконувати інструкції; здійснювати поопераційний та заключний самоконтроль;</i></p>

гвинтами, заклепками. Виготовлення деталей виробу. Підготовка до з'єднання.	<i>визначає</i> способи з'єднання деталей;	
<p>Тема 2.4. Виготовлення комплексного виробу Виконання технологічних операцій, які необхідні для виготовлення комплексного виробу. Складання виробу з виготовлених деталей. Оздоблення виробу. Виявлення та усунення недоліків.</p>	<p><i>називає</i> технологічні операції, необхідні для виготовлення комплексного виробу; <i>складає</i> послідовність виконання технологічних операцій; <i>виконує</i> технологічні операції з виготовлення деталей комплексного виробу; оздоблення виробу з дотриманням безпечних прийомів праці; <i>виявляє</i> та <i>усуває</i> недоліки (за необхідності);</p>	<p><i>розвивати</i> дрібну моторику руки в процесі оздоблення виробу; здатність до елементарного аналізу, узагальнення на основі виявлення та усунення недоліків;</p> <p><i>виховувати</i> терпіння, відповідальність, акуратність, спостережливість, ретельність, посидючість, точність під час роботи; прагнення досягти позитивного результату праці.</p>
<p>Ознайомлення із професіями, характерними для виготовлення комплексного виробу</p>		
<p>Орієнтовний перелік можливих конструкційних матеріалів: деревина, деревинні матеріали, листовий метал, дріт, сортовий прокат, нетрадиційні матеріали тощо</p>		
<p>Орієнтовний перелік об'єктів праці: сувеніри, свічники, скриньки, флюгери, моделі літаків, автомобілів, кораблів, пристосування для роботи в навчальних майстернях тощо.</p>		
<p>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</p>		

<p>Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів Автоматизація та роботизація технологічних процесів. Застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті. Використання комп'ютерної техніки в сучасних технологічних процесах</p>	<p><i>наводить приклади автоматизації, комп'юте-ризації та роботизації технологічних процесів;</i></p> <p><i>обґрунтовує застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті;</i></p>	<p><i>вчити</i> спрямовувати увагу на вчителя; наслідувати дії вчителя; ознайомлення із застосуванням автоматичних пристроїв на виробництві. <i>формувати</i> процеси аналізу, порівняння, узагальнення на основі практичного засвоєння властивостей, призначення матеріалів та інструментів;</p>
<p>Тема 3.2. Основи проектної діяльності Основи біоніки в проектуванні. Біонічні форми у створенні предметного середовища та інтер'єру.</p>	<p><i>називає</i> основні елементи біоніки; <i>характеризує</i> біонічні форми, які використовуються під час створення виробів; <i>застосовує</i> біонічні форми під час проектування виробів;</p>	<p><i>розвивати</i> зорово-моторну координацію, вміння використовувати у власному мовленні відповідні назви і терміни; вміння планування практичної діяльності; поетапний і підсумковий самоконтроль з допомогою вчителя; <i>виховувати</i> вміння виявляти стійкість уваги, акуратність, старанність, точність під час роботи;</p>
<p>Тема 3.3. Проектування майбутньої професійної діяльності Професії у різних галузях людської діяльності. Збір інформації про різні професії. Мотиви вибору професії: інтерес, обов'язок, самооцінка професійної придатності. Типи професій. Тестування для виявлення схильності до певного типу професій</p>	<p><i>обґрунтовує</i> необхідність проектування майбутньої професійної діяльності; <i>називає</i> структурні компоненти професійного плану; умови, які необхідні для оптимального вибору професії;</p>	<p><i>розвиток</i> зв'язного монологічного та описового мовлення; <i>удосконалення</i> загальноотрудових умінь;</p> <p><i>розвиток</i> абстрактного мислення; <i>виховання</i> інтересу до проектної діяльності;</p>

Розділ 4. Технологія побутової діяльності		
<p>Тема 4.1. Технологія проектування власного стилю</p> <p>Стилі в одязі. Врахування особливостей фігури при виборі власного стилю.</p> <p>Види одягу та його вибір (шкільний одяг, робочий, спортивний, святковий, для урочистих подій тощо).</p> <p>Дрес-код.</p> <p>Краватки, їх види. Вибір краваток.</p> <p>Способи зав'язування краваток.</p>	<p><i>характеризує</i> складові, що впливають на вибір власного стилю;</p> <p><i>визначає</i> особливості своєї фігури;</p> <p><i>застосовує</i> способи зав'язування краваток;</p> <p><i>називає</i> вимоги до одягу відповідно до типу закладу, який відвідується;</p> <p><i>добирає і обґрунтовує</i> власний стиль в одязі;</p> <p><i>здійснює</i> пошук моделей-аналогів обраного стилю;</p> <p><i>виявляє</i> найкращі ознаки в кожному зразку;</p> <p><i>презентує</i> спроектований власний стиль в одязі</p>	<p><i>формування</i> охайності, наполегливості, терпеливості, ретельності та вмінь організації праці на основі виконання практичних завдань;</p> <p><i>розвивати</i> вміння розуміти та виконувати інструкції, вміння планувати свою практичну діяльність; здійснювати поопераційний та заключний контроль.</p> <p><i>формувати</i> вміння наслідувати дії вчителя; застосовувати різні види сприйняття (зорове, слухове, тактильне);</p>

Блок 2. Технологія приготування страв. Традиції української національної кухні (28 год)
Тематичний план

№ з/п	Розділи і теми	К-сть годин
	Обов'язкова для вивчення складова	28
1	Розділ 1. Основи матеріалознавства	(2)
	Тема 1.1. Матеріали природного (тваринного) походження, їх властивості.	2
2	Розділ 2. Технологія приготування страв. Традиції української національної кухні	(18)
	Тема 2.1. Загальні відомості про українську національну кухню.	1
	Тема 2.2. Технологія приготування страв з борошна.	4
	Тема 2.3. Технологія виготовлення страв з молока та молочних продуктів.	3
	Тема 2.4. Проектування та приготування страв.	10
3	Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування	(4)
	Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів	1
	Тема 3.2. Основи проектної діяльності	2
	Тема 3.3. Проектування майбутньої професійної діяльності	1
4	Розділ 4. Технологія побутової діяльності	(4)
	Тема 4.1. Технологія проектування власного стилю	2
	Тема 4.2. Мистецтво макіяжу	2
	Варіативна складова	(40)
5.	Варіативний модуль	20
6.	Варіативний модуль	20
7.	Резерв часу	2
	Разом	70

Програма

Блок 2. Технологія приготування страв. Традиції української національної кухні (28 год)

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів	Спрямованість корекційно-розвивальної роботи
<p>Вступ Професія кухаря. Обладнання кухні, робочого місця, в залежності від виду діяльності кухаря.</p> <p>Практична робота Закріплення робочих місць за учнями. Уточнення правил поведінки учнів на кухні. Правила техніки безпеки під час приготування їжі.</p>	<p>Учень: <i>має загальне уявлення</i> про професію кухаря; <i>називає</i> обладнання кухні; <i>знає</i> назви та призначення обладнання кухні та робочого місця; <i>володіє</i> навичками організації робочого місця; <i>вміє</i> організувати своє робоче місце; <i>знає і дотримуються</i> правил безпечної роботи.</p>	<p><i>вчити</i> використовувати назви професій та обладнання кухні у власному мовленні;</p> <p><i>формувати</i> просторову орієнтацію на робочому місці; елементи аналізу, узагальнення на основі порівняння виробничої діяльності спеціалістів, пов'язаних з приготуванням страв;</p> <p><i>виховувати</i> терпіння, відповідальність, акуратність, спостережливість</p>
<p>Продукти природного (тваринного) походження, їх властивості Поживні речовини в харчових продуктах. Страви із крупів, борошна, м'ясних та молочних продуктів. Способи визначення якості продуктів.</p>	<p>Учень: характеризує поживні речовини в харчових продуктах, вміє визначати їх якість</p>	<p><i>вчити</i> спрямовувати увагу на вчителя; орієнтуватися у власній практичній діяльності;</p> <p><i>розвивати</i> тактильні відчуття в процесі визначення продуктів харчування;</p> <p><i>розвивати</i> вміння використовувати у власному мовленні назви страв, продуктів</p>

		харчування, розуміти та виконувати інструкції; <i>виховувати</i> організованість, ретельність, охайність;
<p>Тема 2.1. Загальні відомості про українську національну кухню. Українська система харчування: режим повсякденного харчування, асортимент повсякденних та обрядових страв, звичаї пов'язані з приготуванням та споживанням їжі. Обрядовість у національній кухні України. Обрядові страви. Культурно-побутові традиції регіону: українська хата, її інтер'єр, традиційний посуд його застосування. Меню. Особливості складання меню до свят.</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> різні види продуктів; культурно-побутові традиції регіону; сервірує святковий стіл в українських традиціях; <i>розрізняє</i> повсякденні та обрядові страви українців;</p>	<p><i>розвивати</i> різні види сприймання (зорове, слухове, тактильне);</p> <p><i>навчати використовувати</i> назви основних операцій приготування страв у власному мовленні; спрямовувати увагу на вчителя; орієнтуватися у власному виробі;</p> <p><i>формувати</i> вміння контролювати процес роботи;</p>
<p>Тема 2.2. Технологія приготування страв з борошна Види борошна, технологія його виготовлення. Напівфабрикати з борошна. Макаронні вироби. Вареники як національна, обрядова, щоденна страва. Види вареників. Технологія приготування страв із борошна. Єстетичне оформлення приготовлених страв, особливості подання їх до столу. Вимоги до якості готових страв. Сервірування святкового столу в народних традиціях.</p>	<p><i>характеризує</i> різні види борошна; <i>визначає</i> якість борошна; <i>добирає</i> інвентар та посуд для приготування страв з борошна; <i>готує</i> страви з борошна; <i>оформлює</i> готові страви; <i>аналізує</i> результати роботи; <i>організовує</i> робоче місце.</p>	<p><i>формувати</i> тактильні відчуття та зусилля під час роботи; зорово-моторну координацію, дрібну моторику руки в процесі приготування страв; елементи аналізу, просторову орієнтацію;</p> <p><i>розвивати</i> саморегуляцію: виконання завдання за інструкцією, в певній послідовності дій; планування практичної діяльності;</p>

<p>Особиста гігієна. Правила безпечної праці та санітарно-гігієнічні вимоги під час роботи з нагрівальними приладами, гарячими рідинами та жирами.</p>	<p><i>дотримується</i> особистої гігієни, правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог під час роботи з нагрівальними приладами, гарячими рідинами та жиром;</p>	<p><i>розвивати</i> вміння використовувати у власному мовленні назви побутових приладів, продуктів харчування та трудових операцій; розуміти та виконувати інструкції; здійснювати поопераційний та заключний самоконтроль;</p>
<p>Тема 2.3. Технологія виготовлення страв з молока, молочних продуктів та крупів. Значення молока та молочних продуктів в харчуванні людини. Традиційні українські страви з молока і молочних продуктів, технологія їх приготування. Вимоги до якості страв та готових продуктів. Способи та терміни зберігання молочних страв і продуктів. Правила поєднання молочних продуктів з іншими продуктами харчування. Подання до столу молочних страв. Особливості миття посуду після молочних продуктів. Каша як щоденна та обрядова страва українців. Технології приготування традиційних українських страв з крупів: розсипчастих, в'язких та рідких каш. Вимоги до якості готових страв. Особиста</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> різні види молочних продуктів; культурно-побутові традиції регіону; <i>визначає</i> якість молочних продуктів; <i>поєднує</i> молочні продукти з іншими продуктами харчування; <i>готує</i> молочні страви (за вибором); <i>оформлює</i> готові страви; сервірує стіл; <i>визначає</i> собівартість страв; аналізує результати роботи; організовує робоче місце;</p>	<p><i>виховувати</i> терпіння, відповідальність, акуратність, спостережливість, ретельність, прагнення досягти позитивного результату праці;</p> <p><i>розвивати</i> різні види сприймання (зорове, слухове, тактильне);</p> <p><i>навчати</i> використовувати назви основних операцій приготування страв у власному мовленні; спрямовувати увагу на вчителя; орієнтуватися у власному виробі;</p> <p><i>формувати</i> вміння контролювати</p>

<p>гігієна. Правила безпечної праці та санітарно-гігієнічні вимоги під час роботи з нагрівальними приладами, гарячими рідинами. Орієнтовний перелік страв: круп'яні каші, кутя, молочні супи.</p>	<p><i>дотримується</i> особистої гігієни, правил безпечної праці, санітарно-гігієнічних вимог; <i>добирає</i> інвентар та посуд для приготування страв; <i>вибирає</i> спосіб приготування страв;</p>	<p>процес роботи;</p>
<p>Тема 2.4. Проектування та приготування страв Визначення завдань для виконання проекту. Робота з інформаційними джерелами. Створення банку ідей. Аналіз та систематизація інформації. Розроблення власного рецепту приготування страви. Складання технологічної послідовності приготування страви. Приготування, оздоблення, подавання страв. Контроль якості страв. Аналіз результатів проектної роботи. Визначення орієнтовної вартості страви. Особиста гігієна. Правила безпечної праці та санітарно-гігієнічні вимоги під час роботи з нагрівальними приладами, гарячими рідинами.</p>	<p>Учень: Складає план роботи з виконання проекту та план проектної діяльності; здійснює пошук інформації та виробів-аналогів; аналізує та систематизує інформацію; розробляє рецептуру виготовлення страви; добирає посуд та інвентар для приготування страви; добирає продукти харчування для приготування страви; визначає спосіб приготування; готує страви; виконує естетичне оформлення страви;</p>	<p><i>розвивати</i> зорово-моторну координацію, вміння використовувати у власному мовленні відповідні назви і терміни; вміння планування практичної діяльності; поетапний і підсумковий самоконтроль з допомогою вчителя;</p> <p><i>навчати використовувати</i> назви основних операцій приготування страв у власному мовленні; спрямовувати увагу на вчителя; орієнтуватися у власному виробі;</p>

	сервірує стіл; контролює якість приготовлених страв;	<i>виховувати</i> вміння виявляти стійкість уваги, акуратність, старанність, точність під час роботи;
Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування		
Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів Автоматизація та роботизація технологічних процесів. Застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті. Використання комп'ютерної техніки в сучасних технологічних процесах	Учень: <i>наводить</i> приклади автоматизації, комп'ютеризації та роботизації технологічних процесів; <i>обґрунтовує</i> застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті	<i>вчити</i> спрямовувати увагу на вчителя; наслідувати дії вчителя; <i>формувати</i> процеси аналізу, порівняння, узагальнення на основі практичного засвоєння властивостей, призначення матеріалів та інструментів; <i>удосконалювати</i> зв'язне монологічне, коментувальне та описове мовлення.
Тема 3.2. Основи проектної діяльності Основи біоніки в проектуванні. Біонічні форми у створенні предметного середовища та інтер'єру.	Учень: <i>називає</i> основні елементи біоніки; <i>характеризує</i> біонічні форми, які використовуються під час створення виробів; <i>застосовує</i> біонічні форми під час проектування виробів	<i>розвивати</i> словниковий запас на основі знань про збереження поживних речовин у продуктах харчування; <i>розвивати</i> особистісні якості: охайність, цілеспрямованість, бажання виконувати роботу; <i>розвивати</i> загально трудові уміння;

<p>Тема 3.3. Проектування майбутньої професійної діяльності</p> <p>Професії у різних галузях людської діяльності. Збір інформації про різні професії. Мотиви вибору професії: інтерес, обов'язок, самооцінка професійної придатності. Типи професій. Тестування для виявлення схильності до певного типу професій.</p>	<p>Учень: <i>обґрунтовує</i> необхідність проектування майбутньої професійної діяльності; <i>називає</i> структурні компоненти професійного плану; умови, які необхідні для оптимального вибору професії</p>	<p><i>вчити</i> наслідувати дії вчителя; застосовувати різні види сприймання (зорове, слухове, тактильне);</p> <p><i>формувати</i> уявлення про різновиди професій у різних галузях людської діяльності, про типи професій, їхнє значення, мотиви вибору професії.</p>
<p>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</p>		
<p>Тема 4.1. Технологія проектування власного стилю</p> <p>Стилі в одязі. Врахування особливостей фігури при виборі власного стилю. Види одягу та його вибір (шкільний одяг, робочий, спортивний, святковий, для урочистих подій тощо). Дрес-код.</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> складові, що впливають на вибір власного стилю; <i>визначає</i> особливості своєї фігури; <i>застосовує</i> способи зав'язування краваток; <i>називає</i> вимоги до одягу відповідно до типу закладу, який відвідується; <i>вибирає</i> і <i>обґрунтовує</i> власний стиль в одязі;</p>	<p><i>формувати</i> охайність, організованість, вміння обирати власний стиль одягу, та косметики; <i>розвивати</i> естетичні смаки, <i>удосконалювати</i> навички контролю над фонетичною, лексичною і граматичною сторонами мовлення;</p> <p><i>розвивати</i> зв'язне монологічне коментувальне та описове мовлення; <i>збагачувати</i> знання про професії;</p>

	здійснює пошук моделей-аналогів обраного стилю.	
<p>Тема 4.2. Мистецтво макіяжу Із історії макіяжу. Макіяж як корекція форми та рис обличчя. Види макіяжу. Засоби для макіяжу. Правила добору й нанесення макіяжу. Окуляри як елемент оздоблення обличчя. Корекція рис обличчя окулярами.</p>	<p>Учень: <i>характеризує</i> макіяж як засіб корекції форми й рис обличчя; прикрашання обличчя в підлітковому та юнацькому віці; <i>називає</i> основні форми обличчя; види макіяжу; <i>добирає</i> засоби для макіяжу власного обличчя; <i>коригує</i> за допомогою макіяжу риси обличчя; <i>добирає</i> оправу окулярів з урахуванням форми обличчя</p>	<p><i>формувати</i> охайність, ретельність та вміння обирати власний стиль одягу та косметики; <i>розвивати</i> естетичні смаки, <i>акцентувати</i> увагу на фонетичній, лексичній і граматичній правильності мовлення; <i>розширювати</i> уявлення про засоби для макіяжу;</p> <p><i>формувати</i> уявлення про професії стиліста, модельєра-конструктора одягу, косметолога, візажиста.</p>
<p>Ознайомлення з професіями стиліст, модельєр-конструктор одягу, косметолог, візажист</p>		